

Nr 53

LANDSKAPSFÖRORDNING

om skydd av slaktkycklingar

Utfärdad i Mariehamn den 16 juni 2011

Med stöd av 5 - 6c §§, 29-32 §§ djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland föreskrivs som följer:¹⁾

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om djurskydd vid hållning av slaktkycklingar som avses i 6b § i djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland. Vad som i denna förordning föreskrivs om slaktkycklingar tillämpas också på slaktkycklingsmödrar. På slaktkycklingsmödrar tillämpas dock inte bestämmelserna i 2 § 4-5 punkten, 4 § 3 mom., 5 §, 10 § 3 mom. och 11-22 §§.

Bestämmelser om skydd av djur finns dessutom i djurskyddsförordningen (1998:96).

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) slaktkycklingsmoder fågel i farföräldra- och morföräldra- eller föräldraled som hålls för slaktkycklingsproduktion,

2) flock en grupp slaktkycklingar som föds upp samtidigt i en uppfödningssavdelning och som använder ett gemensamt strötäckt område och gemensamma utfodrings- och vattningsanordningar,

3) tillgänglig area ett strötäckt område som alltid är tillgängligt för slaktkycklingarna och som är tillräckligt stort för en slaktkyckling att vistas i,

4) daglig dödlighet det tal som fås med hjälp av formeln i punkt 1 i bilagan,

5) kumulativ daglig dödlighet det tal som fås med hjälp av formeln i punkt 2 i bilagan.

3 §

Allmänna krav på uppfödningssavdelningen

En uppfödningssavdelning för slaktkycklingar ska i fråga om material, konstruktion och andra egenskaper vara sådan att risken för att slaktkycklingarna ska skada sig är så liten som möjligt. De inre ytorna i uppfödningssavdelningar avsedda för slaktkycklingshållning samt redskap och anordningar för slaktkycklingshållning ska lätt kunna hållas rena och vid behov kunna desinfekteras. I ytbehandlingen får inte träskyddskemikalier, målarfärg eller andra medel användas på ett sådant sätt att de kan orsaka förgiftning hos slaktkycklingar.

Golvet eller botten i uppfödningssavdelningen för slaktkycklingar ska vara av ett material som är lämpligt för slaktkycklingarna, samt sådant att slaktkycklingarna inte skadar sig på det. Golvet eller botten ska dessutom vara så beskaffat att det ger tillräckligt stöd för varje framåtpekande klo på slaktkycklingens fot.

Uppfödningssavdelningar, redskap och anordningar ska hållas rena och i gott skick så att de inte skadar slaktkycklingarna eller äventyrar deras hälsa och välbefinnande. Slaktkycklingar som dött ska dagligen avlägsnas från uppfödningssavdelningen. Alla utrymmen, anordningar och redskap som slaktkycklingar kommer i

¹⁾ Rådets direktiv 2007/43/EG, EGT nr L 182, 12.7.2007, s. 19,
Rådets direktiv 98/58/EG, EGT nr L 221, 8.8.1998 s. 23

beröring med ska alltid i sin helhet rengöras och desinfekteras när utrymmet töms och innan en ny grupp slaktkycklingar tas in. Efter tömningen ska allt använt strö avlägsnas och rent strö läggas ut. Gnagare och andra skadedjur ska bekämpas i uppfödningssavdelningen.

4 §

Förhållandena i uppfödningssavdelningen

Uppfödningssavdelningen ska ha en sådan ventilation att luftfuktigheten, luftens strömningshastighet, temperaturen, dammängden och halten av skadliga gaser inte stiger till en skadlig nivå. Ventilationen ska vid behov kombineras med uppvärmningssystem för att upprätthålla en lämplig temperatur och avlägsna överskottsfuktighet.

Om djurens välbefinnande och hälsa är beroende av ett mekaniskt ventilationssystem ska det även vid eventuella fel i det mekaniska ventilationssystemet i uppfödningssavdelningen vara möjligt att ordna en ventilation som är tillräcklig med tanke på djurens välbefinnande och hälsa. Det mekaniska ventilationssystemet ska då ha ett larmsystem som ger larm vid störningar i ventilationen. Larmsystemets funktion ska testas regelbundet.

Uppfödningssavdelningen ska ha en belysning över minst 80 procent av den tillgängliga arean på minst 20 lux under ljusperioderna, uppmätt i fåglarnas ögonhöjd. Om det är nödvändigt för att trygga slaktkycklingarnas välfärd, får en tillfällig minskning av ljusnivån vid behov tillåtas på veterinärs inrådan. Belysningen ska följa en 24-timmarsrytm. Rytmen ska börja iakttas senast inom sju dagar från det att slaktkycklingarna sätts in i uppfödningssavdelningen och den kan avslutas tidigast tre dagar före planerad slakt. Varje 24-timmarsperiod ska omfatta totalt minst 6 timmar mörker med åtminstone en sammanhängande mörkerperiod på minst 4 timmar, exklusive dimningsperioderna.

Om det för belysningen i uppfödningssavdelningen i huvudsak används lampor, ska det ordnas en lämplig vilotid för slaktkycklingsmördrarna genom att ljusstyrkan minskas tillräckligt. När belysningen i huvudsak är naturlig ska fönstren vara placerade så att ljuset fördelas jämnt mellan alla delar av uppfödningssavdelningen.

Bullernivån ska hållas så låg som möjligt i uppfödningssavdelningen. Ständigt eller plötsligt buller ska undvikas och slaktkycklingarna får inte ständigt vara utsatta för buller som överstiger 65 decibel (dB[A]).

Alla slaktkycklingar ska ständigt ha tillgång till strö som är lagom torr och luckert på ytan.

5 §

Specialbestämmelser om hög djurtäthet

Om djurtätheten för slaktkycklingar överstiger 33 kilogram levande vikt per kvadratmeter ska uppfödningssavdelningen vara försedd med ventilationssystem och vid behov värme- och kylsystem som används på ett sådant sätt att

1) ammoniakhalten (NH_3) inte överstiger 20 ppm och att koldioxidhalten (CO_2) inte överstiger 3000 ppm uppmätt i höjd med slaktkycklingarnas huvud,

2) inomhustemperaturen inte överstiger utomhustemperaturen med mer än 3°C när utomhustemperaturen är högre än 30°C i skuggan,

3) den genomsnittliga relativa fuktigheten uppmätt i uppfödningssavdelningen under 48 timmar inte överstiger 70 procent när utomhustemperaturen är lägre än 10°C .

I slaktkycklingsuppfödningssaltet ska det dessutom finnas ett reservsystem för alstring av elektricitet med vars hjälp den mekaniska ventilationen tryggs i händelse av elavbrott.

6 §

Anordningar och redskap

Anordningar och redskap som är avsedda för hållande samt vattning och utfodring av slaktkycklingar ska vara sådana att de inte medför risk för att slaktkycklingarna skadar sig. Ventilationssystem och utfodringsanordningar samt övriga anordningar och redskap ska vara sådana att de orsakar så lite buller som möjligt.

Fodertråg, foderkoppar och andra utfodringsanordningar ska placeras så att fåglarna får tillräckligt med foder. Höjden på utfodrings- och vattningsanordningar ska justeras allt efter som slaktkycklingarna växer, så att alla slaktkycklingar kan äta och dricka utan svårigheter.

Uppfödningssavdelningen för slaktkycklingar ska ha tillräckligt många dricksplatser, som ska placeras så att de är inom räckhåll för alla slaktkycklingar. Vattningsanordningarna ska vara sådana att vattenspill minimeras.

7 §

Utomhusinräddning och andra utomhusområden

Om slaktkycklingarna har möjlighet att röra sig ute, ska den gång som leder ut ur uppfödningssavdelningen vara trygg för slaktkycklingarna. Utomhusinräddningens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt för slaktkycklingar och vara tryggt för dem. Stängslen ska hållas i gott skick så att slaktkycklingarna inte skadar sig.

Utomhusinräddningen ska vara tillräckligt rymlig med hänsyn till antalet slaktkycklingar och underlagets beskaffenhet. Underlaget i in-

hågnaden ska vara sådant att det kan hållas torrt. I utomhusinågnaden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada slaktkycklingarna. Slaktkycklingarna ska vid behov utomhus ha tillgång till lämpliga väder-skydd.

8 §

Omsorg om fåglarnas välbefinnande

Slaktkycklingarnas välbefinnande ska kontrolleras minst två gånger om dagen. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid tecken som tyder på en sänkt välbefinnande- eller djurhålsnivå hos slaktkycklingarna. En slaktkyckling ska inspekteras individuellt om en allmän inspektion visar att det är nödvändigt. Om det vid kontrollen upptäcks något som avviker från det normala, ska åtgärder omedelbart vidtas för att reda ut och avhjälpa situationen.

9 §

Hantering av slaktkycklingar

När slaktkycklingar fångas in ska särskild försiktighet iakttas. Innan slaktkycklingarna fångas in ska man avlägsna sådana hinder orsakade av anordningar och redskap som kan skada slaktkycklingarna.

Vid hantering av slaktkycklingsmödrar som slutat värpa ska man särskild fästa uppmärksamhet vid att man inte orsakar dem benbrott eller andra skador.

10 §

Vattning och utfodring

Foder som ges till slaktkycklingar ska vara näringsrikt och balanserat. I fråga om utfodringen av slaktkycklingar och näringens sammansättning ska särskild uppmärksamhet fästas vid förebyggandet av leddskador och skador på benstommen.

Slaktkycklingar ska ha tillgång till en tillräcklig mängd foder antingen ständigt eller portionsvis. Det ska finnas ständig tillgång till dricksvatten. Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning och mängd undvikas.

Fodret får tas bort från slaktkycklingarna tidigast 12 timmar före flockens beräknade slakttidpunkt.

Anordningar och redskap avsedda för utfodring och vattning av slaktkycklingar ska hållas rena.

Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.

11 §

Uppfödningstill för slaktkycklingar

Om djurtätheten för slaktkycklingar överstiger 33 kilogram levande vikt per kvadratmeter, ska den som äger eller håller och ansvarar för skötseln av slaktkycklingarna göra en skriftlig beskrivning av produktionssystemet i slaktkycklingsuppödningsstallet, vilken ska innehålla tekniska uppgifter om byggnaderna och deras anordningar. Beskrivningen ska hållas uppdaterad och på begäran visas upp för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Den djurtäthet som ska tillämpas i uppödningsstallet eller en ändring av djurtätheten ska anmälas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet senast 15 dagar innan flocken sätts in i stallet. Anmälan ska åtföljas av ett sammandrag av beskrivningen av produktionssystemet. Sådana förändringar i produktionssystemet som kan påverka slaktkycklingarnas välbefinnande ska utan dröjsmål anmälas till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

För att djurtätheten ska få höjas så att den överstiger 39 och högst är 42 kilogram levande vikt per kvadratmeter förutsätts att det vid djurskyddsinspektionerna i slaktkycklingsuppödningsstallet under de senaste två åren inte har uppdragats någon sådan verksamhet som strider mot författningarna om djurskydd, att den som äger eller håller och ansvarar för skötseln av slaktkycklingarna tillämpar riktlinjer för goda djurhållningsrutiner och att dödligheten bland slaktkycklingarna är tillräckligt låg. Om ingen inspektion har gjorts i slaktkycklingsuppödningsstallet under de senaste två åren, ska minst en inspektion göras innan djurtätheten får höjas.

När den som äger eller håller och ansvarar för skötseln av slaktkycklingar sänder slaktkycklingar till slakteriet ska den till slakteriet lämna de uppgifter om flockens förvaringsutrymme och om flocken som behövs för bedömningen av slaktkycklingarnas välbefinnande.

12 §

Beskrivning av produktionssystemet och viktiga uppgifter om produktionssystemet

Den beskrivning av produktionssystemet som avses i 11 § 1 mom. ska innehålla följande information:

- 1) en planritning över stallet,
- 2) uppgift om den tillgängliga arean för slaktkycklingarna,
- 3) uppgifter om ventilations- och värmesystem och tekniska inspektioner av dem,
- 4) uppgifter om utfodrings- och drickanordningar och deras placering,

5) larmsystem och reservsystem för dem för det fall att någon automatiserad eller mekanisk utrustning som är nödvändig för slaktkycklingarnas välbefinnande upphör att fungera,

6) dokumentation om tekniska inspektioner av larmsystemen,

7) typ av golv,

8) vilket strö som normalt används.

De viktiga uppgifter om produktionssystemet som avses i 11 § 1 mom. är, per uppfödningssavdelning

1) den tillgängliga arean för slaktkycklingarna,

2) typ av ventilationssystem och utfodrings- och vattningssystem,

3) larmsystem och reservsystem för dem för det fall att någon automatiserad eller mekanisk utrustning som är nödvändig för slaktkycklingarnas välbefinnande upphör att fungera,

4) vilket strö som normalt används.

13 §

Innehållet i riktlinjerna för god praxis

De riktlinjer för god praxis som avses i 11 § 2 mom. ska omfatta följande sakkomplex i fråga om slaktkycklingar:

1) lagstiftningen om skydd,

2) fysiologi och beteende,

3) skötsel,

4) hantering och infångning,

5) lastning och transport,

6) avlivning,

7) förebyggande skyddsåtgärder mot sjukdom.

14 §

Höjning av djurtätheten till över 39 kilogram levande vikt per kvadratmeter

Den dödlighet som avses i 11 § 2 mom. är tillräckligt låg när den kumulativa dagliga dödligheten inom sju på varandra följande flockar inom uppfödningssavdelningen i genomsnitt är lägre än det procenttal som fås med hjälp av formeln i punkt 3 i bilagan.

15 §

Uppgifter om flocken som ska lämnas till slakteriet

De uppgifter om flocken som ska lämnas till slakteriet och som avses i 11 § 3 mom. är

1) uppfödningstall och uppfödningssavdelning där flocken har fötts upp,

2) den dagliga dödligheten inom flocken,

3) vilken ras eller hybrid slaktkycklingarna inom flocken tillhör,

4) en kalkyl över den kumulativa dagliga dödligheten inom flocken.

16 §

Bedömning av slaktkycklingars välbefinnande

En veterinär vid Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska se till att uppgifterna om de slaktkycklingar som anlänt till slakteriet samt antalet slaktkycklingar som är döda vid ankomsten till slakteriet registreras vid slakteriet.

Vilken inverkan de förhållanden under vilka slaktkycklingar hålls och andra motsvarande faktorer har på slaktkycklingarnas välbefinnande bedöms utifrån dödligheten inom flocken och den bedömning av hudinflammation på trampdynorna som görs i samband med köttbesiktningen (*faktorer som beskriver slaktkycklingars välbefinnande*).

Om bedömningen av slaktkycklingarnas välbefinnande visar att välbefinnandet försämrats under uppfödningen, ska veterinären underätta den som äger eller håller och ansvarar för skötseln av slaktkycklingarna. Den som äger eller håller och ansvarar för skötseln av slaktkycklingarna samt Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska vidta lämpliga åtgärder.

17 §

Faktorer som beskriver slaktkycklingars välbefinnande

Den kumulativa dagliga dödligheten inom flocken beskriver dödligheten bland slaktkycklingarna i en uppfödningssavdelning.

Förekomsten av hudinflammation på trampdynorna bedöms genom kontroll av den ena fotsulan hos minst hundra fåglar i en flock. Vid kontrollen poängsätts hudinflammationens svårighetsgrad på basis av hur djup skadan är. Poängen indelas i tre klasser 0, 1 och 2, där klass 0 motsvarar en frisk trampdyna, klass 1 lindrig, ytlig inflammation och klass 2 djup inflammation. Resultatet av bedömningen av hudinflammation på trampdynorna hos flocken fås med hjälp av formeln i punkt 4 i bilagan.

18 §

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets utredning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ska göra en utredning enligt 16 § 3 mom., om resultatet av en bedömning av hudinflammation på trampdynorna hos flocken överstiger 80 poäng eller om den kumulativa dagliga dödligheten inom flocken överstiger det procenttal som fås med hjälp av formeln i punkt 5 i bilagan.

19 §

Bestämmande av djurtätheten för slaktkycklingar

Djurtätheten för slaktkycklingar inom en uppfödningssavdelning bestäms utifrån slaktvikten på den senast slaktade flocken med hjälp av formeln i punkt 6 i bilagan i fråga om slaktkropparnas varma vikt och med hjälp av formeln i punkt 7 i bilagan i fråga om slaktkropparnas kalla vikt.

20 §

Hur de faktorer som beskriver slaktkycklingars välbefinnande påverkar djurtätheten

Om de faktorer som beskriver slaktkycklingarnas välbefinnande visar att slaktkycklingarnas välbefinnande har försämrats när en djurtäthet på högst 39 kilogram levande vikt per kvadratmeter tillämpats, minskas djurtätheten på en gång med 1-2 kilogram för en viss tid.

När en djurtäthet som överstiger 39 kilogram levande vikt per kvadratmeter tillämpas minskas djurtätheten för en viss tid till högst 39 kilogram levande vikt per kvadratmeter.

Om minskningen av djurtätheten till högst 39 kilogram levande vikt per kvadratmeter har berott på att dödligheten varit alltför hög, får djurtätheten höjas till den tidigare nivån, om den kumulativa dagliga dödligheten inom sju på varandra följande flockar inom uppfödningssavdelningen i genomsnitt är lägre än det procenttal som fås med hjälp av formeln i punkt 3 i bilagan.

21 §

Omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av slaktkycklingars välbefinnande

Vid bedömningen av slaktkycklingars välbefinnande ska sådana av slaktkycklingsägaren

eller slaktkycklingshållaren oberoende eller exceptionella orsaker beaktas som har lett till att dödligheten bland slaktkycklingarna eller mängden hudinflammationer på trampdynorna har ökat under uppfödningstiden.

Av slaktkycklingsägaren eller slaktkycklingshållaren oberoende eller exceptionella orsaker som påverkar dödligheten kan vara till exempel kvaliteten på de dagsgamla kycklingar som levererats, kvaliteten på det kommersiella foder som använts, förhöjd dödlighet som beror på förädlade slaktkycklingar eller en oväntad funktionsstörning i vattnings- eller utfodringsanordningarna eller i ventilationsanordningen.

En av slaktkycklingsägaren och slaktkycklingshållaren oberoende eller exceptionell orsak som påverkar mängden hudinflammationer på trampdynorna kan vara till exempel en oväntad funktionsstörning i vattningsanordningarna.

Vid bedömningen av slaktkycklingarnas välbefinnande har slaktkycklingsägaren eller slaktkycklingshållaren rätt att informera Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet om de åtgärder som han eller hon redan under uppfödningen av slaktkycklingarna har vidtagit efter att ha observerat problemet. Dessa åtgärder kan gälla till exempel reparation av anordningar, kontakter med veterinär och iakttagandet av dennes anvisningar, resultaten av eventuella obduktioner som utförts på slaktkycklingarna samt de medicinska behandlingar som givits.

22 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2011.

Mariehamn den 16 juni 2011

VIVEKA ERIKSSON
lantråd

Katrin Sjögren
föredragande minister

Bilaga

Formler

1) daglig dödlighet M

$$M = 100 \times (b_1 + b_2) / b_{\text{tot}}, \text{ där}$$

b_1 är antalet slaktkycklingar som har dött i samma uppfödningssavdelning samma dag

b_2 är antalet slaktkycklingar som har avlivats på grund av sjukdom eller av andra skäl i uppfödningssavdelningen den aktuella dagen

b_{tot} är antalet slaktkycklingar i uppfödningssavdelningen den aktuella dagen

2) kumulativ daglig dödlighet M_{cum}

$$M_{\text{cum}} = M_1 + M_2 + M_3 + \dots + M_n, \text{ där}$$

M_1 är den dagliga dödligheten i uppfödningssavdelningen för flocken i fråga under den första dagen

M_2 är den dagliga dödligheten i uppfödningssavdelningen för flocken i fråga under den andra dagen

M_3 är den dagliga dödligheten i uppfödningssavdelningen för flocken i fråga under den tredje dagen

M_n är den dagliga dödligheten i uppfödningssavdelningen för flocken i fråga under den sista dagen

3) Dödlighetsgränsvärde för den genomsnittliga kumulativa dödligheten för sju på varandra följande flockar K_7

$$K_7 = (1 + 0,06 \times t) \%, \text{ där}$$

t är antalet dagar då slaktkycklingar i den berörda flocken funnits i uppfödningssavdelningen

4) Resultatet av bedömningen av hudinflammation på trampdynorna J

$$J = 100 \times (n_1 \times 0,5 + n_2 \times 2) / n_{\text{tot}}, \text{ där}$$

n_1 är antalet fötter i klass 1

n_2 är antalet fötter i klass 2

n_{tot} är det totala antalet bedömda fötter

5) Dödlighetsgränsvärde för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets utredning K_t

$$K_t = (1 + 0,12 \times t) \%, \text{ där}$$

t är antalet dagar då slaktkycklingar i den berörda flocken funnits i uppfödningssavdelningen

6) Djurtätheten för slaktkycklingar beräknad på basis av slaktkropparnas varma vikt KT

$$KT = [100 \times (p_1 + p_2 + p_3 + \dots + p_n) / 73,25] / a, \text{ där}$$

p_1 är slaktvikten för flockens första slaktkyckling

p_2 är slaktvikten för flockens andra slaktkyckling

p_3 är slaktvikten för flockens tredje slaktkyckling

p_n är slaktvikten för flockens sista slaktkyckling

a är slaktkycklingarnas tillgängliga area i kvadratmeter

7) Djurtätheten för slaktkycklingar beräknad på basis av slaktkropparnas kalla vikt KT_j

$$KT_j = [100 \times (p_1 + p_2 + p_3 + \dots + p_n) / 71,80] / a, \text{ där}$$

p_1 är slaktvikten för flockens första slaktkyckling

p_2 är slaktvikten för flockens andra slaktkyckling

p_3 är slaktvikten för flockens tredje slaktkyckling

p_n är slaktvikten för flockens sista slaktkyckling

a är slaktkycklingarnas tillgängliga area i kvadratmeter